

"POKROK" vychádza každý piatok

Adresa pre všetky zásielky:

Janek Teslík, Uh. Skalica (Szakolcza).

Reklamy (inseraty) účtujú sa ľavne a

platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou

Na celý rok 2 kor. — Na pol roka 1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov stojí 2 hal.

Predplatné do cudzostana 5 kor. Bezmenné a nevyplatené dopisy sa ne prijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Pozvanie.

Potravný spolok a Roľnícke mliekarske družstvo v Skalici usporiada dňa 29-ho a 30-ho septembra 1906

Roľnícky sjazd,

ku ktorému Vaše Blahorodie úctive povoláva

V ý b o r.

Poriadok:

V sobotu: Uvítanie hostí, zostavenie odborov.

Večer o 7. hod. divadelné predstavenie **Kríž pod lipami**, prvohra od F. Urbánka,

Po divadle tanečná zábava.

O S O B Y:

Matej Klepáč, bohatý mlynár	p. Hottmar Ant.	Juro Matej, hlásnik	p. Sátek J.
Petrik, jeho syn	p. Krušina Rud.	Dora, jeho žena	sl. Kolínek M.
Ján Dončo, domkar	p. M. Tomík.	Martin, stárek u Klepáča	p. Bránecký J.
Katka, jeho žena	sl. M. Horváth.	Palko,	p. Horváth M.
Janik } ich deti	Horvátových,	Vendel. } priateľia Petrika	p. Čížek J.
Anička }		Jakub,	p. Tomík P.
Johannka,	sl. Pekar Anna	Zenka,	sl. Veselý J.
Dobronka, tetka katina	sl. Kolínek T.	Veronka,	sl. Levius A.

V nedeľu: Ráno o 8. hod. spoločná návšteva Potravného spolku a Mliekárne. O 9. hod. shromaždenie členov a hostov v spolkovom dome. O pol 10. hod. Sv. Omša v chráme Sv. Michala. O 10. hod. schôdzky odborov a prednášky. O 1 hod. spoločný obed. O 4. hod. popoludní slávnostné shromaždenie spolkov, vynesenie uzavretia.

Večer o 7. hod. Ludová zábava so spevami a plesom (bálom).

Vstupné v sobotu aj v nedeľu: I. miesto na sed. 1 kor., II. miesto na sed. 80 h., miesto na státie 60 h.

Ku spoločnému obedu treba sa prihlásiť do 28. septembra u Dr. Pavla Blaho v Skalici. Platí sa 2 koruny.

Prespoľným hosťom: O byty je postarané!

Vítame Vás!

Vítajte bratia ku práci spolkovú, družstevnú! Príšli ste z blízka i z ďaleka, aby ste sa poradili, poučili, aby ste pochopili beh nového sveta.

Roľníku povstaň zo spánku tisícletého, nie su viacej nevoľníkom, nie otrokom pánov, zemanov. Sedliaku, si voľným občanom, neodvislým, slobodným. Stavovské rozdiely miznú každým dňom, ľudstvo bliži sa každou hodinou k sociálnej rovnosti.

Čo ty slovenský sedliaku, nečujes hukot nových časov, necítiš úder novej doby, nečujes hrmost strojových kolies? Necítaš o hospodárskom boji na život a smrť, ktorý vedú

medzi sebou národy sveta nového a starého? Nevieš nič o rozvoji roľníctva nemeckého o tých 10,000 spolkech, ktorých obrat pách sa na tisíce millionov mariek ročne?

Všetko sa hýbe a ty ľudu náš driemaš, čakáš spásu od iných alebo utekáš z krajiny

Organisované stavy, sriadená výroba, kapitál, všetko stojí proti tebe jako proti hromade ľudí bez hlavy a duše.

Hore sa na pole činnosti, vysúkajte rukávy, ku práci sedliaku, uč sa, organisuj sa, stavaj sa v bojovný šik na ochranu svojich zájmov.

Sjazd roľnícky má priniesť nápravu do terajšieho vedenia spolkov našich.

Sjazd má ustáliť povinnosťou vzájomnú kontrolu.

Sjazd má poukázať na cesty, smery k novému spolkom, družstvám.

Sjazd otvorí nové pramene práce, výroby, a nové príjmy pre roľníka.

Sjazd vystaví hrádze proti nepriateľom roľníka v nových organisáciách.

Sjazd urobí prístupnými nové trhy pre vývoz našich plodín.

Sjazd požiada vysoké ministerium orby za ochranu zájmov roľníckych, za úľavy pri zakladaní družstev atď.

Sjazd má byť výrazom našich bolostí, našich žalob, našich túžieb a nádejí.

Vítajte bratia! Prijmite pravicu svojich skalických bratov, vítajte nám!!

Skalický roľník.

Shromaždenie.

Tisíce ľudu nášeho opustilo svoju zem, kde prvý raz spatrili slnko božie, kde rodičia jejich odpočívajú, zanechali svoj kraj, ku ktorému ich viazali sväzky pokrevnosti a tie najkrajšie upomienky.

Kúty, kde máte tých 1400 vašich spoluobčanov? A vy mi odpoviete: „v Amerike sa hrdľujú, tam za ďalekým morom“.

Gbely, kde je tých 1200 duší, vo vás narodených, bez stopy zmizly, a opustili rodičov? Všetko je preč. Holič a okolie, Radošovec a chvojnické dedinky Petrováves a Skalica majú stá a stá domov, v ktorých sa dieťky s mamičkou modlia za vzdalého tatička, bratricka lebo sestricku.

Jaká ohromná ztrata je to. A ľudia moji, kraj náš nie je ako pusté Trenčianské skaly lebo vysoké Tatry; je to zem plodná, úrodná od Boha požehnaná, a predsa všetko je pusté, zanechané a vymreté, i teraz hŕfne sťahuje sa obyvateľstvo preč za ďaleké more:

Nenie tu žiadnej pomoci, nenie človeka čo by sa tejto krvavej rany zaujal a ju vyliečil? Zákon vystahovateľstva máme a vzdor tomu vo Fiume každý mesiac tisíce ľudu sadajú na lod a opúšťajú rodnú kolísku svoju.

Nepomôže nám nič iného ako len práca. To je jediný spôsob, ktorým sa rana táto zaliečí a hroziace nebezpečie odstrániť dá.

Túto prácu chce previesť gazdovsko-potravný a mliekarský spolok v Skalici, chce so svojim shromaždením, ľudu nášemu každodenný chlebiček zabezpečiť, chce organizovať rácu, aby každý poctivý človek, ktorému sa chce pracovať, nebol nútený preč utekať, ale doma ostal. Lebo ľudská sila je ten najmohtnejší kapitál.

Kto za túto myšlienku pracuje, ten dobrý skutok koná a pre vlast' vznešenejšiu prácu vykoná ako tí, čo pri bielych stoloch s otvorenými ústami hádžu kto povetria slova vlastenectva.

Vlastenec je ten, čo pracuje a nie každý kriklúň, ktorý sa z cudzých mozolov živí.

R.

„Ty“.

Píše F. J.

Stalo sa. Zavolať si k sebe pán „veľkomožný“ hospodára.

Strýčko mal svoje srdce na mieste a veru by sa nebol dal obutý do vody nahnať.

Strýčko zaklope. Vstúpi do izby pána „veľkomožného.“

„Pochválen Pán Ježiš Kristus.“

„Na veky amen.“

„No čuješ, Michale, mám na predaj zbytočného hnoja. Nekúpiš si?“

„Nuž keď máš, však uvidím.“

Veľkomožný pán hľadá ako teľa na nové vráta. Nevycítil nič, a povie: „Poď sa podívať.“ A strýčko Michal mu na to rečie: „A kde ho máš?“ Pán veľkomožný zas hľadel, ale už ako hrom do „trešafa.“ „Ale Michale, jako to hovoríš?“ Strýčko Michal nato: „Čo?“ — „Ej strela ti Michale nie čo, ale nevieš ty s kým máš do činenia a nevieš ty, kto som ja?“ Strýčko sa robil sprostým, lebo to je najmúdrejší spôsob proti chytrým tohto sveta a odpovie: „Nuž ty si ty a ja som ja.“ Ej, pánovi „veľkomožnému“ nebolo viacej treba. Vybušil, jako z toho ohýrečného kanóna neďaleko Brna o čom to tí Francúzi čosi šelmovského mysleli: „Pakuj sa

mi z izby, lebo ťa vypleštim jako žabu! A nevieš ty, že som ja pán veľkomožný? Ty chrápúne sprostý. Ty ledakto.“ Ale strýčkovi nebolo viac treba. Zajalil a hovoril: „Čvachu! Žaba nemá silnejšie svaly ako ty. Nemáš mozolové dlane. Pozor na hubu. Keď sa začneme vyhadzovať, neviem, ktorý skôr poletíme! Ty mi máš byť pánom veľkomožným a ja tebe „ty.“ A či panuje ešte dereš? Ja pán, ty pán a pred Pánom Bohom neni nikto pán. Pána veľkomožného to zarazilo. Chápal! Chápal z blesku očí a z mozolovej dlane. Čestným hospodárom je, a ja mu tu jako otrokovi tykám a približi sa k strýčkovi Michalovi a povie mu: „Strýčku môj, odpustite mi, že som Vám tykal. Vi e te, človek je k tomu tak navyknutý z obcovania s břešmi.“ A strýčko prudko mu skočil do reči: „A břeš je čo? To je otrok?“ A plesnul dvermi a šiel domov. A pán „veľkomožný“ od tej chvíle ani břešom netyka l.

Stalo sa. Stojí strýček v Prešporke na kamenu. Páni sa hrnú. Musel to byť chlap tvrdý on sa ani nehnul. Pridie policajt. „A čo tu zavádzáš?“ A strýček na to: „ja väčším právom jako ty. Ja som si za miesto zaplatil a tebe platia.“ „A čo to za reč“ — skrikne policajt — „a čo som ja s tebou husy pásol, že my tykáš?“ „Na jako by si mohol pást“ — hovorí strýček — „keď tvoja mať iste ani husi nemala.“ A policajt na to rečie: „Prosím ich nech negrobiana, lebo si ich zapíšem.“ Strýčko sa uskrdnul a pomyslel si: „aha už ti nie som ty?“ a na hlas pridal: „A však si zapíšete a čo Vy mi máte tykať. „Čo si vy myslíte, že keď ste strčený do toho služobníckeho mundúru už ste Pán Boh“? A policajt išiel diať, ale mu odišla chuť do notesa zapisovať. Ale kde si predsa pisal. Zapisal si ho do hlavy, že odo dneška nebude tykať žiadnému roľníkovi, čo do Prešporka príjde predávať.

Bratia! Čo sú to za historie?! kto má rozum ten sa vtípi.

Dopisy.

— Dolná Krupá. Prečo je potrebný u nás potravný spolok? —

Do tvrdého dreva zatínam sekeru, keď o tejto veci tu verejne pojednávať choem.

Naš ľud, ktorý je dosť dobrý, je pritom aj veľmi nesmelý, neopovázlivý. Ťažko je s ním niečo začať! Spoločných vecí ovšem sa zdrúže. Dôvere oproti jeden druhému málo má, nadovšetko, kde o peňazoch sa jedná. V tom je každý neveriaci Tomáš. A bez peňazi málo kto si niečo začať môže. Bez peňazi ani len vody sa nenapíje pri studničke Mariátskej! A sol, cukor, múku, kávu, snáď darmo by sme chceli? To každý vie, že taky blázon sa ešte nenarodil, ktorý by svoj tovar za darmo rozdával. Ale to mnohí ešte neuznávajú, že bár ich krvopotne zarobený groš dajú za potrebný tovar, dobrého, spravodlivo váženého a miernej ceny tovaru, len v potravnom spolku obdržať môžu. Prečo len tu a nie inde, to na budúce vysvetlím, včul len to, že prečo je potrebné zavedenie potravného spolku u nás.

Ponajprv: aby čítací kruh odtiaľ dajakú podporu obdržal. Lebo treba vedieť, že zbytočné peňaze potravný spolok i na to upotrebit' môže. S tým žiaden úd krivdu neutrpí. Údovia svoje úroky od účastín vždy obdržia.

Aj základina svoje percenta neztratí. A čo sa teda deliť bude? Len to, čo je zvyšok. Kruh by len to dostal, čo z účastinných úrokov, z darov a iných výdavkov zvyšuje.

A že potravný spolok vládne si nadobudnúť vždy takých zbytočných peňazi, ktoré sa bez ukrivdenia údov vo meno Božie rozdať môžu, o tom by nám najlepšie Púdmerec rozprávať mohly. Tam platia si veľkodušne sklepnička,

vysoko honorujú svojho zápisníka (asi na 80) korún); údovia svoj podiel tiež v hojnej miere obdržia, a ritom základina nie ňeby prepadla, ale na oči vidmo rástie. A z čoho-že? — A Nádaš, tiež len málom započal a teraz už je pánom. Já, bratia moji! potravný spolok je zlatá baňa, kde hrabať sa dajú hotové dukáty! Dobrá roľa, v ktorej zasiaté zrnko nie len dvojnásobne, ale aj desať násobne sa navráti! Čítací kruh nám ducha kresťanského obháji, za to ho podporujeme, potravný spolok sa nám ale nie len o žalúdok postará, ale nám aj meštok od sýchoty zachráni; preto ho teda čím skôr si založme. Darmo nám sice aj ten svoj tovar nedá, ale aspoň dobrý a spravodlivý, čo zašporuje, zašporuje pre svojich údov a ten novoročný darček tiež každému dobre padne.

Podruhé: je u nás aj spolok úverkový! V tom je peňazi dosť. Keď by nemal niekto na akciu peňaze, nech si odtiaľ požičia. Každý núdeznejší, tým si vypomôcť môže. Spolok vďačne poslúži! Pokiaľ by časom svoj dlh celkom zaplatiť mohol, zatiaľ by jeden každý rázom značnejšiu sumu peňazi do potravného spolku na peký úžitok vložil. Tu by mu peňaze rástly, a i ri tom by dostal spravodlivý a lacný tovar. Tým by sa zmohol potravný spolok a úverkový by tiež rozkvitnul. Takto dvojnásobný ba trojnásobný úžitok. Po prvé zmožnenie potravného spolku: po druhé, rozkvitnutie úverkového spolku, a po tretie, že každý by v krátkom čase ku značnejšej sume peňazi prišiel. Je pravda, z požičania stane sa dlžníkom úverkového spolku, ale pri opaternosti to ani jeden nepocíti. Splatiť jako môže, po truške, a percenta žiadne. Lebo na príklad, keď si niekto požičia z úverkového spolku 100 korún, platí od nich ročite 6 korún; dali si ich do potravného spolku, dostane od nich 5 korún. Teda rozdiel je len jedna koruna, ale za tú jednu korunu aj päťoročné vynahradenie obdrží.

Po 1-té: dostane dobrý, spravodlivo vážený a lacný tovar; po 2-hé: podiel dia utrženia a dobré novoročné; po 3-tie: napomôže svoj potravný spolok; po 4-té: dobrodenie urobiť môže čítacému kruhu a po 5-té; účastným sa stane všetkých milodarov, ktoré potravný spolok chudobným udelí.

Sem teda s peňazmi! Načo že sú v úverkovom spolku? Aby splesnely? Kto z niečoho viac urobi, tomu pridané bude, aby mal ešte viac; kto to, čo má, len ležať nechá, aj o to príde a nič nebude mať! A kto nás o svoje vlastné olúpi? Sami seba, keď aj naďalej potravný spolok si nezaložíme.

Udám aj tretiu príčinu, ale nech ma každý porozumie. U nás je mnoho sklepnikov. Sú traja kresťania a štyria židia. A jakože sme s nimi? Každý sa namáha, a my čo z toho máme? Ci snáď za svoj groš dobrý tovar dostaneme? Kde? U kresťana, či u žida? Ak dľa známhania súdime, tak sme prinútení povedať, že u žida. Oni si lepšie stojá, môžu aj lepšie dať. Z tohto každý môže vidieť, že u nás, bohužiaľ, to heslo: „Svoj k svojmu“ sa doposiaľ previesť nepodarilo. Prečo? To ženy samy najlepšie vedia.

Teda hore sa bratia, kresťania! „Svoj k svojmu!“ Do spolku! Nie nenávisť, ani utlačenosť chce spolok potravný, lež dobrodenie vôbec; chce všetkých, a nie len jedného blazenými učiniť. Spojme svoje sily teda a v založení potravného spolku si napomáhajme! Aj Pán Boh nám pomôže!

Jedeu občan.

— Zo Stupavy. Valactený Pán Redaktor! Este ste ani raz o nás nepočuli, ako sa tu máme. Našoho prev. pána dekana, Ignáca Gonda omlúvajú nám zlé a falošné jazyky, že je nám Slovákom nepriateľom a my tesíme sa našmu pánu dekanovi, lebo on vždy sa stará o nás. Nedávno dal Stupavsky kostol obnoviť, potom Pajštúnsky, teraz zas v Máste, vo filiálke, kde už veru v zlom položení bol kostol, dal ho reštaurovať, novú, peknú vysokú vežu vystaviť, tak že teraz všetci povdační musíme byť našmu pánu dekanovi, lebo on žiadnej práce, a svoje zdravie neľutoval, len aby nám pomôhol. Tak falošnosť je to čo o našom p. deka-

novi píšu, lebo on náš slovenský ľud úprimne miluje, stará sa o jeho blahobyť, lebo nie len, že vadelanosť, a hmotný stav nášho milého slovenského ľudu veľmi povzdvihuje, ale aj nábožným spôsobom usiluje sa zaštepíť. Takáto myšlienka viedla nášho milého p. dekana, keď z jeho namáhania mástsky gazda Jakub Pollák pred mástským kostolom utešenú lúrdsku jaskyňu dol vystavil, kde pútnici idúce na pút do Mariáthálu s radosťou sa zastavia pri blah. Pane Marii.

Ani to nemôžem zamlčať že Ján Suchý, rychtár obecny a Šebesta Belzár mástsky hospodár krásne sochy z kameňa sv. Rochusa a sv. Sebestiána, do čela kostola, darovali, ktoré sochy Zboril, kamenársky majster v Uh. Hradišti kreslil.

30-ho septembra prinde k nám osv. pán Pavel Jedlička, trnavský vikár, posvätiť novo-ozdobený kostol a krásnu lúrdsku jaskyňu.

Bože požehnaj nášho pána dekana, aby ešte mnoho a mnoho mohol k našmu blahobytu účinkovať, odpláť aj tým, ktorí nášho pána dekana so svojimi grošami napomáhali.

Iného nového nemáme, len prší dážď a škodu budeme mať veľkú. Srdečný pozdrav!

Stupavčan

— Z Ameriky. Čo viem a čo myslím o Slovákoch v Amerike, to podám. Jestliby však obraz kde-tu chybný, mylný bol, dúfam, že ho dakto časom napravi.

Dopúšťajú, že americkí Slováci sú obdivovaní pre svoj pokrok celým takmer Slovenskom, o tomto písať nebudem veľa a o čom vlastne písať chcem, o tom iba málo viem.

Hodme amerických Slovákov z Ameriky na Slovensko — čo uvidíme? Väčšina tých Slovákov, žiaľbohu, vytráti ducha zo seba, ktorého si tam nadobudla a jej bystrosť, smelosť, hrdosť, že je Slovákom a že hanbiť sa nemá pred nikým za Slovenčinu — zmizne.

Teraz ale zo Slovenska prevezme Slovákov, ktorí ešte nikdy cez tú „mláku“ nešli do Ameriky. Čože tí poňu robia? Ovšem z hlboka si vzdýchnu; tvár, oči prejavujú radosť — a veď akoby nie! — sú v opravdovej svobodnej zemi, v ktorej sa smeie a všade hovoriť môže po slovensky! Ano, v Amerike je — svoboda, lenže, žiaľ, Slováci — nie všetci — ju zneužívajú. Tíže Slováci, čo robia, povedz me len o rok? Vyrobia peniaze, vo sviatky chodia na pekné i nepekné zábavy, hrajú v karty, málo alebo nič nečítajú po slovensky, pijú, bijú sa — miesto, že by šli do kostola na kázeň a na sv. omšu; — dostanú sa do chládzku, a že sa pobili — platia. Tak mnohé slovenské ťažko vyrobené peniaze idú na —

hru v karty, na rôzne zábavy, čo je najhľadnejšie, na nesmiernu, nemiernu strebanicu a na následom tohto povstaliu pokutu — pre bitku! — Je pravda, že to činia obyčajne tí, ktorí noviny nedržia (vlastne, že ich nečítajú) a ktorým je nadšenie za Boha, za vieru, za svoju materčinu o veľa menším, než ich priateľ pri pohárku, alebo pri kartách. Materčina, vera, Boh — ah! čože tam po tom, keď oni sa môžu veselejšie, lepšie zabávať pri skleniciach a kartách; Načo-že by sa mali starať o také všelijaké hlúposti! Kto sa do takej spoločnosti dostane, čo skoro začne bočiť od kostola, od čítania a bohom je mu peniaz a brúško. Samo sebou rozumie sa, že taký Slováci — i keďby si ho prosil — nedá groša na budujúci sa kostol, na noviny, na poučné knihy. Nemu sotva vystačí na „výživu“, kdeže by mal ešte i na iné veci! Ponevadž je takýchto dost — je dost i nesvornosti pomedzi americkými Slovákami. Tito sú nespokojní, klamú, ba okrádajú svojich krajanov — asnáč i pod heslom „Svoj k svojmu“ a preto aj tuhšie skupenie sa Slovákov slabo napreduje. Za takýchto okolností t. j. kde sa nečítava, kde sa pije, hraje, do kostola málo lebo nič nechodí je zrejme, že ani mravy neprekvitajú a slovenčina prekvitať nemôže tiež! Tu dalo by sa poznamenať: Slováku, maj slobodu — spust sa Boha, viery — je po tebe!

Inu, keď som takto očieril amerických podaktorých Slovákov, uznávam za dobré, očieriť aj ich Slovenčinu. Ako americkí Slováci pokračujú v Slovenčine — v Amerike voľno sa učí Slovenčine, ba i niektorí Angli-

čania, Nemci, Irčania nej sa učia; — na ukázkú nech-že sú to niektoré americko-slovenské výrazy: išiel na „štritu“, na „dypó“, — na „postafis“ (poštu), — na „trénu“, — do „džélu“, — do „štóri“, — do „bučera“ (k mäsiarovi), — po „pédu“, — po „ajským“, (zmrzlinu), — po „bojsa“ (chlapca a nie „bojsa“), — „orderovať“, „mufovať“, „burdingoš“ (stravnici); je štvrt po jednej, — pol po jednej — štvrt po druhej (Bože chráň, aby bolo, štvrt na druhú, pol druhej, tri štvrtie na druhú!!). No, ešte aj vetu „Bój hodil cez windó stón,“ (chlapec hodil cez okno kameň). Toto už pokazuje na pekný pokrok v Slovenčine, všakže ot. redakcia??! A takto sa Slováci v Amerike Slovenčine učia!

Dnes, každú reč očistujú od cudzích slov a výrazov. A my Slováci čo? My snáď nemáme dost slov slovenských? iba my by sme užívať museli cudzie?!

V Amerike, kde voľno sa učí našej krásnozvučnej Slovenčine, kde ona prekvitať môže, kde sa v opravdivej svojej kráse objaví ľahko každému Slovákov, kde s ňou zvelebovať smeie možno Boha, kde každý Slováci dychtíve sa nej učíť má, — neučíť sa Slovenčine, nečítať, nemilovať ju, — je zúmyselné protivenie sa Boha, je zakopávanie, usmrcovanie seba!! Boh stvoril Slováka, by ten slovenskú matku, oca čtil, by Slovenčinou zveleboval Boha!

Dúfajme, že heslo „za Boha a národ“ časom rozplamení, rozhreje srdcia slovenské a potom naozaj divy tvoríť bude Slováci v Amerike.*

Poloslepý.

* Čierne vidíte; nie je tak. Ba naopak! Váš opísaný vstav je vynímečný, len na niektorých miestach jestvujúci. Red.

Drobné zprávy.

— **Tajfun.** V meste Hongkong (Čína) predvčerom v noci opäť pustošil tajfun, ktorý bol ale slabší než predošlý. Strašný víchor trval šesť hodín. Na mori plávajú anglické torpedové korvoty, aby vylovily mrtvoly. Ustavične dochádzajú zprávy o nešťastiach lodí. Loď *Albatros* so 150 cestovateľmi utonula a len osem cestovateľov vedelo si oratovať život. Loď *Iloungkong* s celým mužstvom zahynula. Čínska loď *Jugfil* tiež utonula, 30 cestovateľov a desať námorníkov našlo hrob vo vlnách mora. Hroznej katastrofe padlo v obeť asi 10.000 ľudí, medzi nimi veľa Európanov. V prístave vo dne v noci pracuje vojsko, aby rupy lodí odstránilo.

— **Nešť stie robotníkov.** Z *Fiuma* sdeľujú! V lodnej fabrike „Danubius“ predvčerom udalo sa veľké nešťastie. S jedného 20 metrov vysokého lešenia spadlo osem robotníkov. Dobrovoľní ochrancí zaviezli piatich robotníkov do nemocnice, na traja z nich sotva ostanú pri živote. Trom ostatným robotníkom nestalo sa nič. Lešenie pravdepodobne v častých prškach premoklo a srútilo sa.

— **Oheň Z Prešova** píšu: V obci Vörösvágás tieto dni pustošil veľký oheň; zhorelo 25 domov a veľa pobočných stavísk.

— **Zemetrasenie.** Z mesta *Tarca* (Južná Amerika) sdeľujú, že tam predvčerom pocítili prudké zemetrasenie, po ktorom zem sa ešte niekoľko ráz trochu otriasla. — Z mesta *Palermo* (Taliansko) oznamujú, že predvčerom popoludní o 1.4. hodine v Termini pocítili prudké zemetrasenie, ktoré v budovách narobilo veľa škody. Obyvateľstvo je náramne nalakané.

— **Lapená zlodejská banda.** Budapeštianska polícia zatkla jednu z mladých lapajov pozostávajúca zlodejskú bandu. Zlodeji navštevovali byty za prízemí. Kam vchádzali cez otvorené okná. Vodcom bandy bol Jozef Csikós. Ostatní členovia bandy sú: Jozef Eszes, Franc Tóth, Ferdinand Grün, Ferdinand Ostermann, Ján Poklopek a Ján Jurkalák. Mladých zlodejov polícia odovzdala do opatery kráľovskému fiškalátu.

Traja slovenský sadzači môžu nastúpiť do stálej celoročnej práce hneď v knihtačiarňi **Jozefa Teslika** v Uh. Skalici Szakoleza (Nitr. st). Podmienky sa listovne alebo osobne určia.

Hľadá sa mlyn do arendy, kto by ochel dať, nech ho oznámi čím skôr, čas vstúpenia do nového roku.

Martin Kléna,
Kis Lévárd up. Nagy Lévárd

Hľadám z dobrého domu učňa, do obchodu s miešaným tovarom.

Ludevit Šurda. Holič.

Milým gazdinkám oznamujem s týmto, že predávam sladké veľké slivky (trnky) na lekvár (povidlá) 100 kg. za 6 zl. a jednu veľkú putnu za 2 zl. 20 kr.

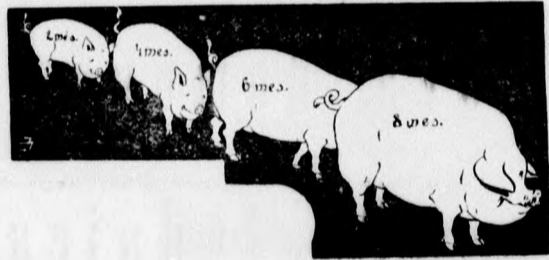
S úctou

Terezia Detony
v Jezovitskej ulici, č. 394.

Kolo (bycikel) dobre zachovalé je na predaj. Kto by ho chel kúpiť, môže sa prihlásiť v redakcii Pokroku.

Dom do prenajmu z voľnej ruky, v Strážach pri Šaštine (Morvaor) číslo 30. pozostávajúci z 3-troch izieb, 1. kuchňa, pol zahrady, maštal, súce pre hospodára, po prípade pre stolára, kolára, kováča, pred časom tam bela dlhé roky kováčska vyhňa.

Maria Hollinay, vdova.

Zázraky

docielite, keď budete prikrmovať krmným vápnom so značkou **Hospodár**. Statok krmným vápnom prikrmovaný dobre trovi a zažíva, chuť ku žrádlu sa zvyšuje a tým výnos rýchle stúpa.

Tisíce svedkov

Vám to dokáže, že krmne vápno **Hospodár** je tak pripravené, že pôsobí už pri malých dávkach a že keď sa raz navykne ten

statok žerie ako divý!

Výsledok toho je, že neobyčajne chytro vyvinujú sa mláďatá, tvorí sa im silná kostra, svine sa častejšie oprasia, kravy dajú moc mlieka a sliepky mnoho vajec nesú. Kto chce tedy

Mnoho peňazi

v tieto ťažké pre hospodárov časy z chovu statku zgazdovať, nech objedná si 5 kg. ťažké vrecko krmného vápna **Hospodár**, ktoré dodá Vám za 2 koruny 80 hal. poštou vyplatené firma

Jesenský
Lipt. Sv. Mikuláš.

Oznamy

Jozef Orlický,

veľkozávod plodínový a semenársky, vlastné nakladanie chýrne známych bzeneckých ogurkov.

Bzeneč Morava.

Odporúča svoj sklad: šošovice, hrachu, fazule, maku, kmínu a všetkých do oboru spadajúcich plodín a zelenín: cibuľu, cesnak, kysanú kapustu ogurky.

Pre jaro pôvodné repové semená v najlacnejších cenách.

Zástupca pre Uhorsko.

Jozef Pařízek, Szokolca

TELEGRAM!!

Sukne polovlnené po . . . 75-70 kr. a vyše.

Sukne grisetové vyšivané po 1 zl. 20 kr. a „

Sukne satenové tlačené modne po 93 kr. a „

Sukne kanafasové modne po 1 zl. 10 kr. a „

Sukne atlasové modne . po 1 zl. 5 kr. a vyše.

Sukne glotové, prádlo biele i delnicke, zástery

všetkých drnhov, ubrusy, soupravy, plátina, atď.,

všetko v rozličných farbách a modniach vzor-

koch vyrába a dobiekrou ľavne zasiela:

tkalcovna A. Jolínka v Jimramově.

Vzorokly zdarma a fvanke.

Bratia kresťané! Podporujte malopriemysel!

a len čistou ručnou prácu:

Rodičia pozor!

Všetky školské potreby, ako knihy, sošity, tabulky, perá atď. sú k dostániu

v Potravnom spolku v Skalici.

Decimálky váhy sú tam tiež k dostániu..

Krúpy vám rozbily všetko,

alebo keď

zhoríte,

je dobre, keď assekuráciu dostanete, keď ju ale choete dostať, musíte sa najprv assekurovať u

Ferdinanda Prikazského v Skalici
na rýnku.

Ženičky, keď potrebujete železné hrnce, dostanete ich tiež tam.

Inserujte

v kalendari

„Nová domová
Pokladnica.“

Sviece kostolné

všetkých druhov

**voskové a polovoskové
sviečky**

stolné stearinové a parafinové, hladké a krútené, biele lebo barevné, ďalej

mydlá

ku praniu a voňavé (toiletne), všetky

v najlepšej jakosti dodáva najľavnejšie

Prvá Královohradecká cis. a král. dvornia továrneň na sviečky, mydlá a voňavky.

J. Pilnáček,
Hradec Králové, Kárl. České.
Založeno roku 1816.

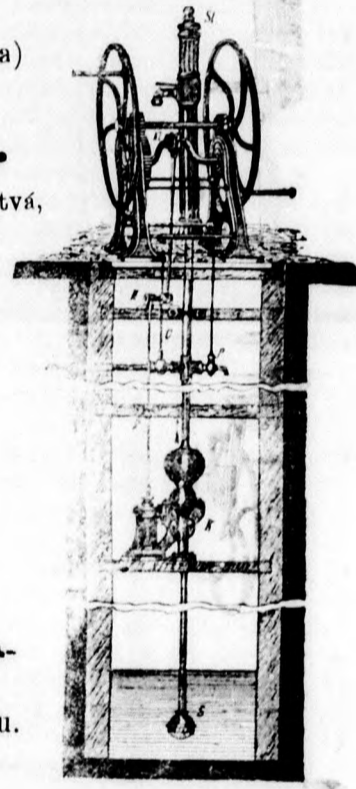
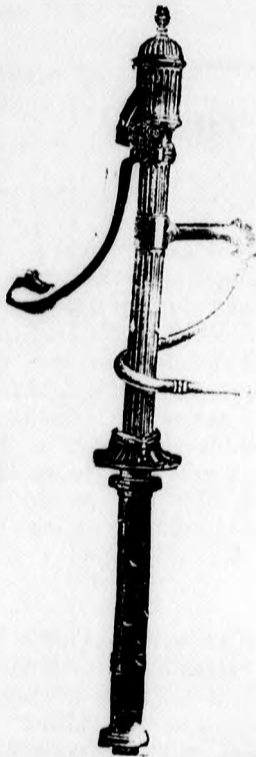
Pre dostojne farne úradky zvláštne ľavné ceny!

Solidná česká kresťanská firma.

Továrneň na vodovody a pumpy
Jan Vítěz v Přerově (Morava)
zariaďuje s plnou zárukou najlepšie

pumpy

pre mestá, obce, veľkostatky, villy gazdovstvá, tehelne, továrne, zahrady, mliekárne atď

Geniíky a rady zdarma.

Spolahtiví zástupci a cestujúci sa príjmu.

Každá sporivá gazdina

používa

Kolínskej kávovej prísady

SO SOKOLOM — SO SOKOLOM

Docieli tým výdatnej, chutnej a pekne zbarvenej kávy

TOVARNE:

v Kolíne a Prostejove, Morava,
Hlavný zástupca Horného Uhorska je **Jozef Pařízek**
v Uh. Skalici.

